

# Obsah

Předmluva	7
<b>1 Pedagogika a výchova</b>	<b>8</b>
1.1 Význam výchovy a její znaky	8
1.2 Vztah výchovy, vzdělávání, vzdělání a vyučování	10
1.3 Úloha výchovy ve vývoji jedince z pohledu historie a současnosti	13
1.4 Význam výchovy a vzdělávání pro společnost	15
<b>2 Pedagogika jako věda a učební předmět</b>	<b>18</b>
2.1 Obory pedagogiky	19
2.2 Vztah pedagogiky k jiným vědám	21
2.3 Informační zdroje při studiu pedagogiky	22
<b>3 Cíle a prostředky výchovy</b>	<b>28</b>
3.1 Problematika cíle, obsahu výchovy a vzdělávání	28
3.2 Klasifikace prostředků výchovy	34
3.3 Materiální a nemateriální prostředky výchovy	35
3.4 Metody vzdělávání a výchovy	47
3.5 Organizační formy vyučování	59
3.6 Zásady výchovného procesu	61
3.7 Hromadné sdělovací prostředky a jejich vliv na sociální chování, hodnotovou orientaci a životní styl	64
<b>4 Soustava výchovy a vzdělávání v České republice</b>	<b>71</b>
4.1 Předškolní vzdělávání	72
4.2 Základní školství	74
4.3 Střední školství	78
4.4 Vyšší odborné školy	81
4.5 Vysoké školy	82
4.6 Přehled zařízení pro výchovu mimo vyučování	85
4.7 Speciální školství a integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	99
<b>5 Práva dítěte</b>	<b>108</b>
5.1 Úmluva o právech dítěte	108
5.2 Instituce zajišťující práva dětí a jejich ochranu	111
5.3 Děti se specifickými poruchami učení a chování a sociálně znevýhodněné děti	113
5.4 Rizikové skupiny dětí a mládeže	118

<b>6 Rodina a rodinná výchova</b> .....	<b>128</b>
6.1 Rodina a její význam pro rozvoj člověka.....	128
6.2 Vývoj rodiny a její typy.....	129
6.3 Funkce rodiny.....	132
6.4 Charakteristika rodinné výchovy.....	133
6.5 Klasifikace rodin z pedagogického hlediska.....	133
6.6 Styly rodinné výchovy.....	135
<b>7 Náhradní rodinná péče</b> .....	<b>142</b>
7.1 Formy náhradní rodinné péče.....	142
7.2 Ústavní péče.....	148
<b>8 Didaktika a její předmět</b> .....	<b>155</b>
8.1 Základní didaktické pojmy a vztahy mezi nimi.....	155
8.2 Typy vyučování.....	157
8.3 Motivace žáka ve vyučování.....	159
8.4 Kontrola, hodnocení a klasifikace ve vyučování.....	160
8.5 Osobnost učitele a vychovatele.....	163
8.6 Sebevzdělávání a celoživotní vzdělávání.....	166
<b>9 Výchova a vzdělávání z pohledu dějin pedagogiky</b> .....	<b>170</b>
9.1 Počátky výchovy.....	170
9.2 Výchova a vzdělávání ve starověku a středověku.....	172
9.3 Pedagogický a filozofický systém Jana Ámose Komenského.....	176
9.4 Významní pedagogové 17. – 19. století.....	179
9.5 Vznik a vývoj veřejného školství v českých zemích od počátku 18. století do konce 19. století.....	183
9.6 Reformní pedagogika ve světě a u nás.....	187
9.7 Veřejné školství v Československu a jeho proměny ve 20. století.....	189
<b>10 Srovnávací pedagogika</b> .....	<b>197</b>
10.1 Alternativní školy.....	197
10.2 Alternativní školství v České republice.....	202
10.3 Vybrané školské systémy v zahraničí.....	203
Přílohy .....	210
Použitá a doporučená literatura.....	225